

B hepatīta faktu lapa pacientiem

Kas ir B hepatīts?

Hepatīts ir aknu iekaisums. Eksistē vairāki atšķirīgi vīrusi, kas izraisa hepatītu, un B hepatīts ir viena no šīm vīrusu izraisītajām saslimšanām.

Kādi ir B hepatīta simptomi?

Daudziem cilvēkiem neparādās vispār nekādi akūta B hepatīta simptomi, taču ja tādi ir, tie parādās laika periodā no sešām nedēļām līdz sešiem mēnešiem kopš inficēšanās. Daži pieaugušie pamana īsu gripai līdzīgu slimību, kas var netikt diagnosticēta kā B hepatīts. Tādu nopietnāku simptomu kā vemšana, vēdersāpes un dzeltenā kaite gadījumā nepieciešama ārstēšana. Retos gadījumos akūta infekcija izraisa ļoti smagas saslimšanas, kas var būt letālas.

Akūts un hronisks B hepatīts

B hepatīts var izraisīt akūtu vai hronisku slimību.

Akūta slimība ir tāda, kas pāriet visai ātri, parasti dažu nedēļu vai ilgākais mēnešu laikā.

Vairums pieaugušo pilnībā izveseļojas no akūta B hepatīta parasti sešu mēnešu laikā. Hronisks B hepatīts ir tāds B hepatīts, kas ilgst vairāk nekā sešus mēnešus. Daži cilvēki ar hronisko B hepatītu saglabā labu veselību, taču apmēram ceturtajai daļai ilgtermiņā rodas aknu slimības. Lielākā daļa ir infekciozi, tādēļ tiem ir jāveic piesardzības pasākumi, lai nepieļautu vīrusa izplatīšanu (skatīt tālāk).

Kā iespējams saslimt ar B hepatītu?

Šajā valstī, Eiropā un Ziemeļamerikā B hepatīts galvenokārt tiek nodots nedrošu dzimumattiecību ceļā. Pasaulē vairums cilvēku saslimst ar B hepatītu, saskaroties ar inficētām asinīm, jo sevišķi zīdaiņiem piedzimstot inficētām mātēm, ja tie netiek vakcinēti uzreiz pēc dzimšanas.

Sekss

B hepatīts var tikt nodots nedrošu dzimumattiecību laikā ar inficētu cilvēku. Ja jums ir bažas par seksuāli transmisīvo slimību, jūs seksuālās veselības/uroģenitālās medicīnas klīnikās, kas norādītas šās brošūras beigās, varat saņemt konfidenciālas konsultācijas.

Asinis

Pavisam neliels inficētu asiņu daudzums, nonākot kāda cita asinsritē, izraisa inficēšanos. Tas var notikt:

- saskaroties ar atvērtu brūci, griezumu vai skrumbu;
- ar inficētu šļirci vai citu asu instrumentu. Cilvēki, kas kopīgi lieto medikamentus un izmanto vienu un to pašu aprīkojumu, ir pakļauti augstam riskam. Tetovēšana, pīrsings un akupunktūra arī var būt potenciāli bīstama, ja netiek lietots sterils aprīkojums.

- Medicīnisko vai zobārstniecības procedūru laikā tajās valstīs, kur aprīkojums netiek pienācīgi sterilizēts;
- Tagad visas Apvienotajā Karalistē nodotās asinis tiek pārbaudītas, vai tās nav inficētas ar B hepatītu, taču agrāk pirms šīm pārbaudēm bija iespējams inficēties asinsspārliešanas laikā, saņemot inficētas asinis vai asins produktus. Valstīs, kur asinis joprojām netiek pārbaudītas, asins pārliešanas rezultātā pastāv risks inficēties.

Māte mazulim

Inficētas mātes var inficēt savus mazuļus dzimšanas laikā, taču šo mazuļu vakcinācija uzreiz pēc dzimšanas novērš inficēšanos.

Kā es varu aizsargāt citus, ja man ir B hepatīts?

- Neizmantojiet svešu zobu birsti, skuvekli, šķēres vai citus personiskās higiēnas priekšmetus un neļaujiet citiem lietot savējos.
- Ja jums ir seksuālas attiecības, pārliecinieties, ka jūsu partneris (partneri) ir vakcinējušies, un piekoptiet drošu seksu, lietojot prezervatīvu.
- Rūpīgi iztīriet un pārklājiet ar ūdensnecaurīdīgu plāksteri griezumus, skrambas un atvērtās brūces.
- Notīriet asinis no grīdas un darba virsmām ar neatšķaidītu mājsaimniecības balinātāju.
- Neizdojiet asinis vai spermu, un neregistrējieties kā orgānu donors.

Ārstēšana

Vairumam cilvēku ar akūto B hepatītu nav nepieciešama ārstēšana, jo tiem nerodas ilgtermiņa aknu bojājumi. Tie var justies vairāk noguruši nekā parasti, un tiem var būt nepieciešama atpūta. Sešus mēnešus pēc diagnozes uzstādīšanas jāveic asins analīzes, lai pārliecinātos, ka vīruss ir pazudis. Līdz šai pārbaudei jums jāievēro visi norādījumi, lai aizsargātu citus no inficēšanās.

Cilvēkiem ar hronisku B hepatītu ir regulāri jāapmeklē aknu slimību speciālists, lai pārbaudītu, vai neveidojas aknu bojājumi. Tiem var būt nepieciešama ārstēšana ar pretvīrusa medikamentiem.

Ģimene un draugi

Akūta vai hroniska B hepatīta slimnieka seksuālajiem partneriem, bērniem un citiem mājsaimniecības locekļiem ir jāvakcinējas. Jāvakcinējas ir arī visiem, ar ko kopīgi lietotas šļirces. Šīm personām arī jāpārbaudās, vai tās nav jau inficētas ar B hepatītu. Konsultācijas par šo tuvo personu aizsardzību ir iespējams saņemt no jūsu ģimenes ārsta.

Nav iespējams inficēties normālu sociālo kontaktu ceļā, tāpēc ciemiņiem, draugiem un kolēģiem nav nepieciešams vakcinēties. Piemēram, nav iespējams inficēties ar B hepatītu, paspiežot roku vai apskaujot inficētu personu, vai no tualetes poda sēdekļa. Traukus un galda piederumus, ko lietojis ar B hepatītu inficēts cilvēks var mazgāt karstā ziepjūdenī vai trauku mazgājamajā mašīnā parastajā veidā. Asinis ir nekavējoties jāsatīra, kā aprakstīts iepriekš.

B hepatīta vakcīna

Vakcinēšana notiek ar šļirci ievadot personai trīs atsevišķas vakcīnas devas. Atsevišķos gadījumos ir nepieciešamas papildu devas. Ir svarīgi pabeigt visu vakcinēšanās kursu. Tajā pašā laikā var veikt asins analīzes.

Informācija un atbalsts

Ja jums ir kādi jautājumi, jūs varat konsultēties ar savu ģimenes ārstu vai medmāsu.

Seksuālās veselības/uroģenitālās medicīnas klīnikas sniedz konfidenciālas konsultācijas. Lūdzam zvanīt:

Royal Victoria Hospital, Belfāsta

028 9063 4050

Causeway Hospital, Kolreina (Coleraine)

028 7034 6028

John Mitchell Place, Nūri (Newry) un Portadown Health and Care Centre (Portadauna)

028 3083 4215

Altnagelvin Hospital, Londonderi/Deri (Londonderry/Derry)

028 7161 1269

Downe Hospital, Daunpatrika (Downpatrick)

028 4483 8133

Ziemeļīrijas B un C hepatīta pārvaldītais klīniskais tīkls (*Northern Ireland Hepatitis B & C Managed Clinical Network*) sniedz informāciju par B un C hepatītu. www.hepbandcni.net

RVH aknu atbalsta grupa (*RVH Liver Support Group*) piedāvā atbalstu Ziemeļīrijas iedzīvotājiem ar aknu slimībām, un ir neatkarīga grupa, kas saistīta ar Britu Aknu veselības trestu (*British Liver Trust*).

www.rvhliversupportgroup.org

Britu Aknu veselības trests (*British Liver Trust*) sniedz informāciju par visu veidu aknu slimībām.

Palīdzības dienests: 014 2548 1320 (9.00–17.00, no pirmdienas līdz piektdienai). www.britishlivertrust.org.uk

Veselības valsts aģentūra (*Public Health Agency*)

4. stāvs

12–22 Linenhall Street

Belfāsta BT2 8BS.

Tālr.: 0300 555 0114

www.publichealth.hscni.net

02/14